

GVB Holding NV

Jaarverslag 2022

Pamela Pinas, trambestuurder

‘... want waar we ook
naartoe gaan, we zullen
altijd weer thuiskomen’

Rozienna Salihu, reisdichter GVB

Toelichting bij de geconsolideerde jaarrekening

Algemeen

GVB Holding NV is een naamloze vennootschap naar Nederlands recht die is opgericht op 26 oktober 2006 en is gevestigd te Amsterdam. De statuten van GVB Holding NV zijn het laatst gewijzigd bij akte van 28 oktober 2015. Gemeente Amsterdam houdt alle aandelen in de vennootschap. GVB Holding NV met Kamer van Koophandel nummer 34258788, is statutair gevestigd op Arlandaweg 106, 1043 HP Amsterdam, Postbus 2131, 1000 CC Amsterdam.

Deze jaarrekening heeft betrekking op boekjaar 2022, dat is geëindigd op balansdatum 31 december 2022.

Activiteiten

De belangrijkste activiteiten van GVB Holding NV en haar dochtermaatschappijen ('de Groep') zijn het verlenen van diensten op het gebied van openbaar vervoer en daaraan gerelateerde activiteiten in groot Amsterdam.

Continuïteit

Vervoerregio Amsterdam, de concessieverlener voor het openbaar vervoer, heeft eind 2013 afspraken gemaakt met GVB Exploitatie BV over de uitvoering van het openbaar vervoer tot en met 2024 in de gemeenten Amsterdam, Diemen, Duivendrecht, gemeente Ouder-Amstel en enkele uitlopers naar Amstelveen en Schiphol. Parallel daaraan heeft afdeling Metro en Tram van gemeente Amsterdam als opdrachtgever voor het onderhoud van de railinfrastructuur voor dezelfde periode een contract met GVB Infra BV afgesloten voor het beheer en onderhoud van de railinfrastructuur in Amsterdam. Op 1 januari 2022 is het in 2013 afgesloten contract met gemeente Amsterdam, afdeling Metro en Tram, komen te vervallen vanwege nieuwe OV-Governance afspraken.

Met ingang van 1 januari 2022 is de nieuwe OV-Governance van kracht. Vanaf 1 januari 2022 is Vervoerregio Amsterdam de opdrachtgever voor alle beheer- en onderhoudsactiviteiten van de railinfrastructuur en is GVB Infra BV opdrachtnemer. Hiervoor is voor de looptijd van 13 jaar met ingang van 1 januari de Asset Management Railinfra Overeenkomst (AMRI) gesloten tussen Vervoerregio Amsterdam en GVB Infra BV (de statutaire entiteit van het Railinfrabedrijf van GVB). De tram- en metro-infrastructuur blijft in eigendom van gemeente Amsterdam.

De afdeling Verkeer en Openbare Ruimte van gemeente Amsterdam heeft een contract met GVB Veren BV afgesloten voor instandhouding van de (veer)verbindingen tot en met 2024.

Overeenkomstig de concessieafspraken neemt de exploitatiesubsidie af van € 102 miljoen in 2012 naar nihil in 2024. In deze periode hebben majeure ontwikkelingen plaatsgevonden, die hebben geleid tot grote financiële en vervoerkundige wijzigingen (zoals in 2018 de start van de exploitatie van de Noord/Zuidlijn, de daarbij behorende aanpassing van de dienstregeling van het bovengrondse netwerk en de exploitatie van de nieuwe Amstelveenlijn in 2020). Vervoerregio Amsterdam, gemeente Amsterdam en GVB treden met elkaar in overleg om de vervoerconcessie en het beheer- en onderhoudscontract op de effecten van dergelijke ontwikkelingen te bespreken en de onderlinge afspraken hierop te herijken.

Partijen hebben daarnaast afgesproken dat in de jaren 2015, 2018 en 2021 een herijking van de gemaakte afspraken plaatsvindt. De laatst genoemde herijking is nog onderhanden. Deze herijking en de teruglopende concessiebijdrage leiden niet tot een continuïteitsrisico. In dit proces dienen partijen de verhouding tussen kosten,

opbrengsten en subsidie opnieuw met elkaar in balans te brengen. Hierin worden de effecten van het coronavirus op de reizigersontwikkeling, de kostenstijgingen vanwege de oorlog in Oekraïne en de gevolgen van de arbeidsmarktontwikkeling meegenomen. Het nieuwe evenwicht wordt gevat in een herstelplan. Dit plan dient vóór 1 april 2023 door Vervoerregio Amsterdam aan het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat te worden aangeboden.

Sinds maart 2020 heeft de intrede van het coronavirus (COVID-19) een kenmerkende financiële impact op resultaten en liquiditeit van GVB. GVB heeft de financiële gevolgen hiervan gemerkt in de jaren 2020, 2021 en 2022 met name als gevolg van lagere reizigersaantallen en als gevolg hiervan minder reizigersopbrengsten. De directie heeft verschillende scenario's uitgewerkt met daarin opgenomen de liquiditeitspositie voor het komende jaar. Ook heeft de directie scenario's uitgewerkt om te beoordelen onder welke omstandigheden de liquiditeitspositie van GVB onder druk komt te staan.

Dochteronderneming GVB Exploitatie BV heeft in 2022 net als in 2020 en 2021, een beroep gedaan op de door de overheid uitgegeven Beschikbaarheidsvergoeding OV (BVOV2022) voor de periode 1 januari 2022 tot en met 31 december 2022. Onder voorwaarden betreft de vergoeding in 2022 100% van de kosten, (net als in 2021), die in aanmerking komen voor de BVOV2022. In augustus 2022 heeft GVB Exploitatie BV een voorschot van € 84,3 miljoen ontvangen via Vervoerregio Amsterdam. Het totaal van de ingediende BVOV2022 bedraagt € 77,8 miljoen.

De afgelopen jaren, sinds het begin van de coronacrisis, kon GVB blijven rijden en varen dankzij de hulp van de overheid, in de vorm van de landelijke regeling Beschikbaarheid Vergoeding Openbaar Vervoer (BVOV). Toen het einde van de coronacrisis in zicht kwam, kondigde de overheid aan de BVOV stop te zetten. Dit zou in 2023 leiden tot een enorm financieel gat, waardoor de dienstregeling flink zou moeten krimpen. GVB is daarom samen met de andere OV-bedrijven en decentrale overheden in gesprek gegaan met het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat. De regering besloot daarop om in 2023 de Transitievergoeding Openbaar Vervoer (TVOV) in te zetten. Het ministerie staat garant voor maximaal € 150 miljoen voor de hele sector. Dit dekt mogelijke tekorten voor twee derde bij het meest sombere scenario in 2023. De dienstregeling komt dankzij de TVOV niet in gevaar, maar extra kostenbesparingen blijven nodig zolang het aantal reizigers ver onder het 'oude' niveau blijft.

Dochteronderneming GVB Activa BV heeft in oktober 2019 een externe kredietfaciliteit van € 400,0 miljoen afgesloten bij de BNG Bank en de Nederlandse Waterschapsbank in samenwerking met Vervoerregio Amsterdam. Op 31 december 2022 heeft GVB Activa BV uit deze kredietfaciliteit € 25,0 miljoen 'getrokken'. Deze kredietfaciliteit wordt gebruikt voor de aanschaf van onder andere nieuwe elektrische bussen, trams (15G) en metro's (M7). Vervoerregio Amsterdam vergoedt aan GVB Activa BV de jaarlijkse kapitaallasten van deze voertuigen.

GVB Activa BV heeft op 15 april 2020 additionele externe financiering aangetrokken bij de BNG Bank en de Nederlandse Waterschapsbank ten bedrage van € 150,0 miljoen met een looptijd van 30 jaar waardoor de groep GVB Holding NV aan haar verplichtingen kan blijven voldoen. De aflossing bedraagt € 5 miljoen per jaar. In december 2022 is de tweede € 5 miljoen op deze financiering afgelost.

Op 31 december 2022 is nog steeds een groot deel van het rijdend materieel bekostigd en gefinancierd door middel van investeringsbijdragen van Vervoerregio Amsterdam. Het rijdend materieel dat in 2022 in gebruik is genomen wordt door middel van een kapitaallastenvergoeding door Vervoerregio Amsterdam bekostigd.

De directie is van mening dat voldoende maatregelen kunnen worden getroffen om de operationele en financiële impact als gevolg van het coronavirus (COVID-19) en de huidige economische omstandigheden te mitigeren en om te blijven voldoen aan haar verplichtingen. De directie bewaakt de effecten op continue basis en treft waar nodig aanvullende maatregelen. Hoewel onzekerheden aanwezig zijn op dit moment is de directie niet van mening dat de gevolgen van het coronavirus (COVID-19) en de huidige economische omstandigheden een materieel negatief effect zullen hebben op de financiële conditie of liquiditeit van GVB. Op basis van deze verwachting is de jaarrekening 2022 opgesteld op basis van going concern grondslagen.

Stelselwijziging

Als gevolg van wijziging in wet-en regelgeving heeft in 2022 een stelselwijziging plaatsgevonden van de Onderhanden projecten. Als het saldo van het onderhanden project een debetstand vertoont, dus een te vorderen bedrag van de opdrachtgever, wordt het nettobedrag verwerkt als een actief. Als het saldo van het onderhanden project een creditstand vertoont, dus een verplichting voor verrichte werkzaamheden aan de opdrachtgever, wordt het nettobedrag verwerkt als een verplichting. De cijfers uit 2021 zijn hierop aangepast.

Schattingen

Om de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening te kunnen toepassen, is het nodig dat de directie van GVB Holding NV zich over verschillende zaken een oordeel vormt, en dat de directie schattingen maakt die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

De volgende waarderingsgrondslagen zijn naar de mening van het management het meest kritisch voor het weergeven van de financiële positie en vereisen schattingen: voorziening instandhoudingsverplichtingen en afschrijvingsduur materiële vaste activa en immateriële vaste activa.

Schattingswijziging

In 2022 heeft geen schattingswijziging plaatsgevonden.

Consolidatie

In de consolidatie worden de financiële gegevens opgenomen van GVB Holding NV samen met haar dochtermaatschappijen en andere rechtspersonen waarop zij overheersende zeggenschap kan uitoefenen of over wie zij de centrale leiding heeft. Dochtermaatschappijen zijn deelnemingen waarin GVB Holding NV meer dan de helft van de stemrechten in de algemene vergadering kan uitoefenen, of meer dan de helft van de bestuurders of van de commissarissen kan benoemen of ontslaan. Hierbij wordt ook rekening gehouden met financiële instrumenten en potentiële stemrechten die kunnen worden uitgeoefend.

Nieuw verworven deelnemingen worden in de consolidatie betrokken vanaf het tijdstip waarop beleidsbepalende invloed kan worden uitgeoefend. Afgestoten deelnemingen worden in de consolidatie betrokken tot het tijdstip van beëindiging van deze invloed.

De dochtermaatschappijen en andere rechtspersonen over wie GVB Holding NV een overheersende zeggenschap kan uitoefenen of over wie zij de centrale leiding heeft, worden voor 100% in de consolidatie betrokken. Intercompany-transacties, intercompany-winsten, onderliggende aandelenverhoudingen, onderlinge vorderingen en onderlinge schulden tussen moeder- en dochtermaatschappijen en tussen dochtermaatschappijen onderling worden geëlimineerd. De

waarderingsgrondslagen van dochtermaatschappijen zijn gelijk aan de waarderingsgrondslagen voor de groep.

Groepsverhoudingen

GVB Holding NV te Amsterdam staat aan het hoofd van een groep rechtspersonen.

Tabel 37 **Geconsolideerde maatschappijen naar de stand van 31 december 2022**

Naam	Statutaire zetel	Aandeel in het geplaatste kapitaal
GVB Exploitatie BV	Amsterdam	100%
GVB Infra BV	Amsterdam	100%
GVB Activa BV	Amsterdam	100%
GVB Veren BV	Amsterdam	100%
MEA BV	Amsterdam	100%
GVB Stations Retail & Ontwikkeling BV	Amsterdam	100%
GVB Commercieel Vervoer BV	Amsterdam	100%

Toepassing van artikel 2:402 BW

De vennootschappelijke winst-en-verliesrekening over 2022 van GVB Holding NV is verwerkt in de geconsolideerde jaarrekening. Daarom is in de vennootschappelijke jaarrekening slechts een beknopte winst-en-verliesrekening opgenomen, overeenkomstig artikel 2:402 BW waarin slechts het aandeel in het resultaat van de vennootschappen waarin wordt deelgenomen na belastingen en het overige resultaat na belastingen wordt weergegeven.

Verbonden partijen

Als verbonden partij van GVB Holding NV worden alle rechtspersonen aangemerkt door wie overheersende zeggenschap, gezamenlijke zeggenschap of invloed van betekenis kan worden uitgeoefend. Ook rechtspersonen die overwegende zeggenschap kunnen uitoefenen worden aangemerkt als verbonden partij. Ook de statutaire directieleden en andere sleutelfunctionarissen in het management van GVB Holding NV en nauwe verwanten zijn verbonden partijen.

Van transacties met verbonden partijen is sprake wanneer een relatie bestaat tussen de vennootschap en een natuurlijke persoon of entiteit die verbonden is met de vennootschap. Dit betreffen onder meer de relaties tussen de vennootschap en haar deelnemingen, de aandeelhouders, de bestuurders en de functionarissen op sleutelposities. Onder transacties wordt verstaan een overdracht van middelen, diensten of verplichtingen, ongeacht of er een bedrag in rekening is gebracht.

De aard en de omvang van transacties van betekenis met verbonden partijen worden toegelicht voor zover deze niet onder normale marktvoorwaarden zijn aangegaan.

Gemeente Amsterdam

- Gemeente Amsterdam houdt het merendeel van de aandelen in GVB Holding NV. Vervoerregio Amsterdam heeft een prioriteitsaandeel waaraan bijzondere zeggenschapsrechten zijn verbonden. Samen vormen ze als zodanig de algemene vergadering van GVB Holding NV. Gemeente Amsterdam verstrekt investeringsbijdragen voor investeringen in de strategische materiële vaste activa in GVB Veren BV.
- GVB Infra BV had tot eind 2021 met de afdeling Metro en Tram van gemeente Amsterdam overeenkomsten gesloten voor het uitvoeren van regulier onderhoud en het uitvoeren van vervangingsonderhoud aan de railinfrastructuur. Die overeenkomsten vertegenwoordigen voor 2022 een nagekomen waarde van € 5,6 miljoen (2021: € 73,9 miljoen). Met ingang van 1 januari 2022 is de nieuwe OV-Governance van kracht. Vanaf 1 januari 2022 is Vervoerregio Amsterdam de

opdrachtgever voor alle beheer- en onderhoudsactiviteiten van de railinfrastructuur en is GVB Infra BV opdrachtnemer.

- Afdeling Verkeer en Openbare Ruimte van gemeente Amsterdam is opdrachtgever voor GVB Veren BV voor de exploitatie van de veerdiensten. De opbrengst voor de exploitatie van GVB Veren BV bedraagt in 2022 € 18,3 miljoen (2021: € 16,3 miljoen).

Vervoerregio Amsterdam

- Vervoerregio Amsterdam en GVB hebben een overeenkomst (OV-concessie) gesloten voor het openbaar vervoer en de sociale veiligheid in het concessiegebied Amsterdam. De opbrengsten uit deze overeenkomst bedragen in 2022 voor GVB € 4,6 miljoen (2021: € 10,1 miljoen).
- Vervoerregio Amsterdam heeft een prioriteitsaandeel waaraan bijzondere zeggenschapsrechten zijn verbonden. Gemeente Amsterdam houdt het merendeel van de aandelen in GVB Holding NV. Samen vormen ze als zodanig de algemene vergadering van GVB Holding NV.
- Vanaf 1 januari 2022 is Vervoerregio Amsterdam de opdrachtgever voor alle beheer- en onderhoudsactiviteiten van de railinfrastructuur en is GVB Infra BV opdrachtnemer. De overeenkomsten vertegenwoordigen voor 2022 een waarde van € 83,9 miljoen.

Buiten de reguliere jaarlijkse beloningen hebben geen transacties met directie en commissarissen plaatsgevonden.

De verbonden partijen worden in dit verslag bij naam genoemd, zonder terugkerende vermelding dat het verbonden partijen betreft.

Grondslagen

Algemeen

De geconsolideerde jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de stellige uitspraken van de 'Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving', die zijn uitgegeven door de Raad voor de Jaarverslaggeving.

De grondslagen die worden toegepast voor de waardering van activa en passiva en de resultaatbepaling zijn gebaseerd op historische kosten, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen. In de balans, de winst-en-verliesrekening en het kasstroomoverzicht zijn referenties opgenomen die verwijzen naar de toelichting.

De cijfers over 2021 zijn geherrubriceerd teneinde vergelijkbaarheid met 2022 mogelijk te maken in lijn met BW2 Titel 9 artikel 363 lid 5. Het betreft de herrubriceringen van immateriële vaste activa versus materiële vaste activa en de kosten uitbesteed werk en de wettelijke reserves voor eigen uren voor immateriële vaste activa..

Presentatie- en functionele valuta

De jaarrekening wordt gepresenteerd in euro's, wat tevens de functionele valuta is van de onderneming. Alle financiële informatie in euro's is afgerond op het dichtstbijzijnde duizendtal.

Grondslagen voor waardering van activa en passiva

Activa en passiva worden tegen historische kostprijs opgenomen, tenzij anders vermeld in de verdere grondslagen. Een actief wordt in de balans verwerkt wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar de onderneming toevloeien en het actief een kostprijs of waarde heeft waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Activa die hier niet aan voldoen worden niet in de balans verwerkt, maar worden aangemerkt als niet in de balans opgenomen activa.